

Kerteminde Kommune
Susanne Britt Haugsted-Jakobsen
Hans Schacksvej 4
5300 Kerteminde

Kystdirektoratet
J.nr. 23/09853-4
Ref. Martin Cenholt
Kjeldgaard
02-07-2024

Dispensation til etablering af maritimt formidlingsområde inden for strandbeskyttelseslinjen på Vikingemuseet Ladby på matr. nr. 11d, Ladby By, Kølstrup i Kerteminde Kommune

Ansøgning

Du har den 14. december 2023, på vegne af Kerteminde Kommune som ejer, søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af et nyt, maritimt formidlingsråde samt en ny kås inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 11d, Ladby By, Kølstrup, Vikingevej 123, 5300 Kerteminde, i Kerteminde Kommune.

Kystdirektoratet har den 28. juni 2024 meddelt tilladelse efter kystbeskyttelsesloven til blandet broanlæg på ejendommen.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Kystdirektoratet har tidligere, senest i december 2022, meddelt dispensation til bygningsmæssige udvidelser og tilpasninger, med henblik på formidling af kulturhistorien ved Ladby. Af ansøgningerne er det fremgået, at Vikingemuseet Ladby – med Danmarks eneste skibsbegravelse fra vikingetiden – ønskes udviklet til et museum i international klasse, der kan give enestående indsigt i vikingetidens samfund 'på det autentiske sted', hvor en vikingekonge blev stedt til hvile i sit skib for mere end 1000 år siden. Det er ambitionen, at museet skal gøres interessant og tilgængeligt for alle – men med særligt fokus på børn, skoler og familier. Området skal formidles på en måde, der passer til den tid vi lever i nu. Den ansøgte udvidelse af Vikingemuseet Ladby er beliggende i den oprindelige 100 m strandbeskyttelseslinje (se fig. 1). Derudover er området også beliggende i et fortidsminde kulturarvsareal, stednr. 080106.

Figur 1. Ortofoto 2023. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De orange streger markerer de vejledende matrikelskel.

Kerteminde Kommune har, som ejer af ejendommen, den 14. december 2023 fremsendt en ansøgning udarbejdet af Østfyns Museer, om etablering af ny kås til vikingeskibet ladbydragen, samt et maritimt formidlingsområde, der etableres landværts og i sammenhæng med kås og broer. Anlægget består af to platforme i træ, henholdsvis en 225 m² platform til formidling og workshops og en 125 m² platform til ophold, etableret landværts formidlingsplatformen. Platformene får adgang til terræn via en trappe, en formidlingstrappe og en rampe for handikapvenlig adgang, se figur 2.

Selve kåsen forudsætter tilladelse efter kystbeskyttelsesloven. Kystdirektoratet har den 28. juni 2024 meddelt tilladelse efter kystbeskyttelsesloven til anlægget.

Af ansøgningen fremgår følgende om baggrunden for ansøgningen og det maritime formidlingsområde:

I perioden 2011-2016 byggede – under kyndig vejledning fra en professionel skibsbygger – Vikingemuseet Ladby og ca. 35 frivillige brugere en nøjagtig og sejlbare kopi af det gravskib som vores vikingekonge "Ladbykongen" o. 925 blev gravlagt i. Siden har vores mange frivillige ugentligt vedligeholdt og sejlet med skibet på Kertinge Nor. Skibet, som er døbt "Ladbydragen", sejler normalt i perioden maj – oktober, hvor det også har base for foden af gravhøjen ved en lille skibsbro.

I 2016 gav Kystdirektoratet tilladelse til uddybning i området, så Ladbydragen årligt kunne sejle og træne sejlads på Kertinge Nor (Kystdirektoratet J.nr. 16/01114-19). Det er fortsat planen at denne uddybning/rende skal benyttes i projekt Vikingehavnen ved Ladby. Samtidig blev der etableret en midlertidig skibsbro som base for vikingeskibet (tilladelse fra Kerteminde Kommune pr. 15. januar 2016 og 17.1.2022).

[...]

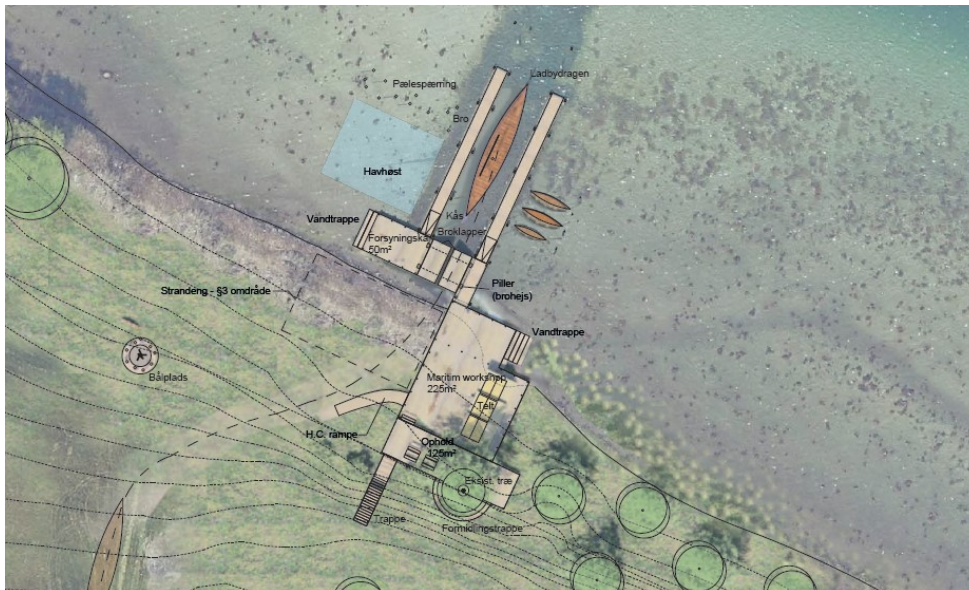
At se det smukke blå og gulstribede vikingeskib, Ladbydragen, er en stor oplevelse for mange af vores besøgende, men efterlader også hos mange et ønske om mere forklaring og formidling af skibet. Der savnes en oplevelse af at komme tæt på skibet og den fortælling det rummer. Desværre må vi ligeledes konstatere, at skibsbroen synger på sidste vers og må skiftes inden for nærmeste fremtid. Dertil må vi sande, at adgangsforholdene til skib og bro er meget ringe.

Ved kraftig højvande oversvømmes området og adgangen til broen bliver nærmest umulig. Området bliver naturligt meget sumpet og gør det svært at invitere gæster tæt på til formidling af skib og vikingetidens maritime kultur. Såfremt man skulle være gangbesværet eller handikappet er det ikke muligt at besøge Ladbydragen ved den plads ved fjorden.

[...]

Planerne omfatter to stk. anløbsbroer, hvorimellem Ladbydragen har base fra maj-oktober måned. Den vestlige anløbsbro er samtidig del af en beskyttet vandområde, hvor børn og voksne på tværs af generationer kan stifte bekendtskab med livet i Kerteminde fjord og Kertinge Nor med fokus på datidens og nutidens ligheder og forskelle – hvordan var vikingernes verden kontra vores? På land opføres en havnefront bestående af to formidlingsplatforme, hvorfra vores skibsfolk kan formidle, vedligeholde og klargøre sejlads. Det er også her, at Vikingetidens maritime kultur – med det unikke vikingeskib Ladbydragen helt fremme - formidles via plancher – men også gennem events/formidlingsdage, hvor publikum tages "med tilbage til vikingetiden" af vores dygtige frivillige og professionelle museumsformidlere. Publikum skal opleve den særlige maritime kultur gennem alle sanser – se, føle, høre, smage og lugte. Et vigtigt aspekt af Vikingemuseet Ladbys formidlingsgrundlag er tanken om "fra jord til bord". Dette ønskes udvidet til også at inkludere "fra hav til bord". Derfor etableres også en flot bål-ø hvorfra

havets ressourcer kan tilberedes over bål med tilhørende formidling og fortællinger til glæde for vores mange besøgende.

Figur 2, plan over det maritime formidlingsområde, samt kås, fra ansøgningen.

Formidlingsplatforme og anløbsbroer er tænkt som lave installationer, der ikke hæver sig nævneværdigt i landskabet (og uden permanente/faste bygninger/skure). Det neutrale udtryk understøttes samtidig ved valget af byggematerialer = et havnedæk af lærk, der hurtigt vil få en sølvgrå farve, som falder naturligt ind med omgivelserne.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 110, Odense Fjord) ligger ca. 6,1 km mod vest.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på afstanden til området, samt at det ansøgte opføres på et areal, der i forvejen anvendes til museumsvirksomhed og formidling. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet lægger til grund for afgørelsen, at der er tale om udvidelse af en offentligt tilgængelig turismevirksomhed, der allerede var etableret på stedet da den udvidede strandbeskyttelseslinje trådte i kraft. Det ansøgte maritime formidlingsområde etableres umiddelbart landværts, og i sammenhæng med, det nye blandede broanlæg, og kås til vikingeskivet Ladbydragen. Området etableres mellem kåsen og højen med skibsbegravelsen.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte projekt udgør et sådant særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation. Kystdirektoratets har i afgørelsen lagt vægt på, at Vikingemuseet Ladbys formidling er stedbundet til området, hvor Danmarks eneste skibsbegravelse fra vikingetiden er fundet. Området omkring museet må derfor betegnes som unikt, hvilket kan begrunde, at det ansøgte ikke kan placeres uden for strandbeskyttelseslinjen. Endeligt vurderes det, at det maritime formidlingsområde i udformning og placering knytter sig til formidlingen og er udført på en måde, hvor det er tilpasset landskabet og den kystnære placering. På grund af karakteren af området, finder Kystdirektoratet at risikoen for præcedens i strid med formålet med strandbeskyttelsen, er meget begrænset.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på ovenstående baggrund, og efter en samlet vurdering, dispensation til etablering af maritimt formidlingsområde.

Med venlig hilsen

Martin Cenholt Kjeldgaard
Fungerende teamleder
mackj@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Kerteminde Kommune, kommune@kerteminde.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Kerteminde, kerteminde@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Fyn-nord, fynnord@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Kerteminde, kerteminde@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Vikingemuseet Ladby, cfrs@ostfynsmuseer.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.